

28 Φεβρουαρίου, 1991

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ/στές]

TRANS MIDDLE EAST TRADING (T.M.E.T.) LIMITED,

Εφεσεύοντες-Εναγόμενοι,

v.

ABDUL AZIZ TLAIS,

Εφεσίβλητου-Ενάγοντα.

(Πολιτική Έφεση Αρ.7491).

5 *Πολιτική Δικονομία — Συνοπτική απόφαση — Μη πληρωθείσες επιταγές — Ισχυρισμός ότι οι επιταγές θα ήσαν πληρωτέες μόνο αν συνέβαιναν ορισμένα γεγονότα — Κατά πόσο είχαν δοθεί τέτοιες λεπτομέρειες υπεράσπισης ώστε να έπρεπε να είχε δοθεί άδεια για καταχώρηση υπεράσπισης.*

Πολιτική Δικονομία — Συνοπτική απόφαση — Εκδίδεται μόνο όπου είναι αναμφίβολο ότι ο εναγόμενος δεν έχει υπεράσπιση στην αγωγή.

10 *Πολιτική Δικονομία — Συνοπτική απόφαση — Διακριτική ευχέρεια του πρωτόδικου Δικαστηρίου — Πότε επεμβαίνει το Εφετείο.*

Αντιπαροχή — Πλήρης ή μερική αποτυχία αντιπαροχής — Κατά πόσο είναι δυνατό να χωρισθεί η αντιπαροχή σε μέρη.

15 *Ο εφεσίβλητος κίνησε αγωγή εναντίον της εφεσεύουσας για μη πληρωθείσες επιταγές, και υπέβαλε αίτηση για συνοπτική απόφαση δυνάμει της Δ. 18 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας. Στην ένορκη δήλωση για υποστήριξη της ένστασής της η εφεσεύουσα ανέφερε ότι μεταξύ των διαδίκων υπήρχε εμπορική συνεργασία με βάση την οποία η εφεσεύουσα αγόραζε τσιγάρα από την Reemtsma σε χαμηλότερες τιμές από τις κανονικές, τα πρόσφερε στον εφεσίβλητο, που θα άνοιγε πίστωση προς όφελος της εφεσεύουσας, που θα εξέδιδε επιταγές προς όφελος του εφεσίβλητου, οι οποίες θα ήσαν πληρωτέες μόνο εφόσο η όλη συναλλαγή θα είχε συμπληρωθεί και η εφεσεύουσα θα είχε εισπράξει το τίμημα πώλησης των τσιγάρων.*

20 *Ήταν κοινό έδαφος ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση η πίστωση είχε ανοιχθεί για λανθασμένο ποσό και ότι ο εφεσίβλητος δεν είχε τιμήσει τις υπόλοιπες υποχρεώσεις του.*

25

Το πρωτόδικο Δικαστήριο θεώρησε ότι δεν ήταν καθαρό από την ένορκη δήλωση ποια ήταν η ισχυριζόμενη αντιπαροχή για τις επιταγές, ήτοι κατά πόσο η αντιπαροχή ήταν το άνοιγμα της πί-

στώσης, ή η συμπλήρωση της όλης συναλλαγής, και εξέδωσε συνοπτική απόφαση υπέρ του εφεσίβλητου. Στην έφεση ο εφεσίβλητος ισχυρίσθηκε ότι, έστω και αν οι ισχυρισμοί της εφεσείουσας ήσαν αληθείς, δεν είχε αποκαλυφθεί πλήρης αποτυχία αντιπαροχής αλλά μόνο μερική αποτυχία, που δεν αποτελούσε υπεράσπιση στην αγωγή για τις επιταγές. 5

Αποφασίσθηκε ότι

(α) Ήταν πρόδηλο από το περιεχόμενο της ένορκης δήλωσης της εφεσείουσας ότι η ισχυριζόμενη υπεράσπιση ήταν ότι η αντιπαροχή ήταν τόσο η έκδοση των πιστωτικών, όσο και η συμπλήρωση της όλης συναλλαγής, και ότι, εφόσο αυτά δεν έγιναν, υπήρξε πλήρης αποτυχία αντιπαροχής. 10

(β) Υπό τις συνθήκες της υπόθεσης δεν μπορούσε να διαιρεθεί η αντιπαροχή σε μέρη και να θεωρηθεί ότι υπήρξε μόνο μερική αποτυχία αντιπαροχής αντί πλήρης. 15

(γ) Η βασική αρχή είναι ότι συνοπτική απόφαση πρέπει να εκδίδεται μόνο όπου είναι αναμφίβολο ότι ο εναγόμενος δεν έχει υπεράσπιση στην αγωγή. Όπου όμως δίδει στην ένορκη του δήλωση αρκετές λεπτομέρειες που να δείχνουν την ύπαρξη καλόπιστης υπεράσπισης ή να εγείρουν θέμα σε απάντηση της αιτιήσεως που θα πρέπει να εκδικάζεται, ή όπου ικανοποιεί το Δικαστήριο ότι έχει καλή και ουσιαστική υπεράσπιση ή αποκαλύπτει τέτοια γεγονότα που μπορούν να κριθούν ως αρκετά για να του δώσουν το δικαίωμα να προβάλλει την υπεράσπιση του, τότε πρέπει να δίδεται τέτοιο δικαίωμα για υπεράσπιση. 20
25

(δ) Στην παρούσα υπόθεση, παρά το γεγονός ότι το Εφετείο δεν επεμβαίνει στην άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του πρωτόδικου Δικαστηρίου εκτός αν υπάρχει λάθος αρχής ή κακή εκτίμηση γεγονότων ή αν έδωσε μη αρμόζον βάρος σε κάποια από αυτά, κρίθηκε ότι υπήρξε κακή άσκηση της διακριτικής ευχέρειας και γι' αυτό η εκδοθείσα συνοπτική απόφαση ακυρώθηκε και δόθηκε άδεια στην εφεσείουσα να καταχωρήσει υπεράσπιση. 30

Η έφεση έγινε αποδεκτή με έξοδα τόσο στο Εφετείο όσο και στο πρωτόδικο Δικαστήριο. 35

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

James Lamont & Co Ltd v. Hyland Ltd [1958] 1 K.B. 585.

Fielding and Platt Ltd v. Najjar [1969] 2 All E.R. 150.

Kyprianides v. Ioannou (1966) 1 C.L.R. 265.

Hermes Insurance Co Ltd v. Theodorides (1983) 1 C.L.R. 333. 40

National Bank of Greece v. Hadjinestoros (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε) 204

CY.E.M.S. Co Ltd v. The Central Co - Operative Industries Co Ltd
(1982) 1 C.L.R. 897.

Έφεση.

- 5 Έφεση από τους εναγομένους κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, (Π. Λαούτας, Αν.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 24 Οκτωβρίου, 1987 (Αρ. Αγωγής 552/87) με την οποία ο πρωτόδικος Δικαστής αρνήθηκε να της δώσει άδεια να καταχωρήσουν υπεράσπιση και
- 10 εξέδωσε συνοπτικά απόφαση υπέρ του ενάγοντα δυνάμει της Δ.18 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας.

A. Ποιητής, για τον εφεσείοντα,

M. Κουγκίδου (Δνίς), για τον εφεσίβλητο.

- 15 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Η απόφαση του Δικαστηρίου θα δοθεί από τον κ. Π. Αρτέμη, Δ.

- ΑΡΤΕΜΗΣ, Δ.: Οι εφεσείοντες-εναγόμενοι με την έφεση τους αυτή προσβάλλουν την απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, με την οποία ο πρωτόδικος Δικαστής αρνήθηκε να τους δώσει άδεια να καταχωρήσουν υπεράσπιση και εξέδωσε συνοπτική απόφαση υπέρ του εφεσίβλητου-ενάγοντα δυνάμει της Δ.18 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας.
- 20

- Κατά τη διάρκεια της ακρόασης της έφεσης, δύο από τους τρεις λόγους εφέσεως αποσύρθηκαν και παρέμεινε ο
- 25 ένας, δηλαδή ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο "εσφαλμένα θεώρησε ότι δεν υπάρχουν λεπτομέρειες υπεράσπισης ή/και ότι δεν υπάρχει υπεράσπιση". Η αγωγή που βασιζόταν σε επιταγές, καταχωρήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 1987 και η αίτηση για συνοπτική απόφαση στις 11 Μαΐου 1987. Η
- 30 ένσταση των εφεσειόντων, στην οποία θα αναφερθούμε με λεπτομέρεια πλιό κάτω, καταχωρήθηκε στις 7 Μαΐου 1987 και η αίτηση εκδικάστηκε στις 19 Σεπτεμβρίου και 2

Οκτωβρίου 1987, η δε απόφαση εκδόθηκε στις 24 Οκτωβρίου.

Απ' ό τι φαίνεται από την αγόρευση της συνηγόρου του εφεσίβλητου-ενάγοντα, τόσο ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου όσο και ενώπιον μας, για τους σκοπούς της αίτησης έγιναν παραδεκτά τα γεγονότα που αναφέρονται στην ένορκη δήλωση των εφεσειόντων και ήταν με βάση αυτά τα γεγονότα που υπέβαλε η συνήγορος τα επιχειρήματα της. 5

Στην ένορκη δήλωση που υποστηρίζει την ένσταση, αφού επεξηγείται το ιστορικό της υπόθεσης, η υπεράσπιση των εφεσειόντων-εναγομένων επεξηγείται στην παράγραφο 2., ε, aa-dd. Οι υποπαραγράφοι aa-dd αναφέρουν τα ακόλουθα: 10

"aa. Defendants would buy from Reemtsma a certain stock of cigarettes, at a lower than the normal price and offer them to the plaintiff. 15

bb. The stock was 11,397 cases.

cc. Plaintiff should open a L/C in favour of defendants for U.S.D.50 per case. 20

dd. Defendants should issue cheques in the name of plaintiff, for the total amount of U.S.D.220,000 which would be payable only if the whole transaction was concluded and defendants were paid the purchase price of the cigarettes." 25

(Η υπογραμμισή είναι δική μας).

Αποτελεί κοινό έδαφος ό τι, με βάση τα πιο πάνω, οι εφεσειόντες εξέδωσαν τις σχετικές επιταγές που τελικά δεν τιμήθηκαν, γιατί οι πιστωτικές που εξέδωσε ο εφεσίβλητος εκδόθηκαν για λανθασμένο ποσό και ο τελευταίος δεν τίμησε ούτε τις υπόλοιπες υποχρεώσεις του. 30

Είναι η θέση του εφεσίβλητου-ενάγοντα πως από τους
πιό πάνω ισχυρισμούς των εναγομένων το περισσότερο
που μπορεί να προκύψει είναι ότι είχε υπάρξει μερική
5 αποτυχία αντιπαροχής, γεγονός που δεν είναι αρκετό για
να αποτελέσει υπεράσπιση σε αγωγή με βάση επιταγές. Οι
επιταγές, όπως έχει υποστηριχθεί, ουσιαστικά ισοδυνα-
μούν με μετρητά (δέστε *James Lamont & Co Ltd v. Hyland
Ltd* [1958] 1 K.B. 585) και κάτω από τις συνθήκες η μόνη
10 ελπίδα επιτυχίας των εναγομένων στην αίτηση για να τους
εδίδετο άδεια υπεράσπισης θα υπήρχε εαν εφαινότο από
την ένορκη τους δήλωση ότι η υπεράσπιση τους ήταν πλή-
ρους αποτυχία αντιπαροχής (δέστε *Fielding and Platt Ltd v.
Najjar* [1969] 2 All E.R. 150), γεγονός που κατά τον εφεσί-
βλητο δεν υφίσταται. Αντίθετα, ο ευπαιδευτος συνήγορος
15 των εφεσειόντων, ενώ βασικά συμφωνεί με τις νομικές
αρχές που διέπουν το θέμα, ισχυρίζεται ότι από την ένορ-
κη δήλωση που συνόδευε την ένσταση και ιδιαίτερα την
υποπαράγραφο dd, ήταν και είναι σαφές ότι είχαν δοθεί
αρκετές λεπτομέρειες για το ποιά είναι η υπεράσπισή
20 τους, που δείχνουν καθαρά πως η υπεράσπιση αυτή είναι
ότι στην προκειμένη περίπτωση υπήρξε πλήρης και ολική
αποτυχία αντιπαροχής και έτσι το πρωτόδικο Δικαστήριο
θα έπρεπε να είχε δώσει άδεια στους εφεσειόντες να υπε-
ρασιπισθούν την αγωγή. Οι αρχές που διέπουν το θέμα
25 έχουν αποτελέσει αντικείμενο εξετάσεως σε πολυάριθμες
αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου και θεωρούμε πε-
ριττό να τις αναλύσουμε σε έκταση (δέστε *Κύπρος Κυ-
πριανίδης v. Συμεών Ιωάννου* (1966) 1 Α.Α.Δ. 265,
Hermes Insurance Co. Ltd v. Ιούλιος Θεοδωρίδης (1983) 1
30 Α.Α.Δ. 333, *Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. v. Χ" Νέ-
στωρος* (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε) 204).

Η βασική αρχή που προκύπτει τόσο από τις Κυπρια-
κές όσο και τις Αγγλικές αποφάσεις είναι ότι συνοπτική
35 απόφαση πρέπει να εκδίδεται μόνο όπου είναι αναμφίβο-
λο ότι ο εναγόμενος δεν έχει υπεράσπιση στην αγωγή.
Όπου όμως δίδει στην ένορκη του δήλωση αρκετές λεπτο-
μέρειες που να δείχνουν την ύπαρξη καλόπιστης υπερά-
σπισης ή να εγείρουν θέμα σε απάντηση της απαιτήσεως
που θα πρέπει να εκδικάζεται, ή όπου ικανοποιεί το Δικα-

στήριο ότι έχει καλή και ουσιαστική υπεράσπιση ή αποκαλύπτει τέτοια γεγονότα που μπορούν να κριθούν ως αρκετά για να του δώσουν το δικαίωμα να προβάλει την υπεράσπιση του, τότε πρέπει να δίδεται τέτοιο δικαίωμα για υπεράσπιση (*CY.E.M.S Co Ltd v. The Central Co-Operative Industries Co Ltd* (1982) 1 A.A.Δ. 897). Έτσι, είναι μόνο σε καθαρές περιπτώσεις που μπορεί το Δικαστήριο να στερήσει διάδικο από του να προβάλει την υπεράσπιση του ενώπιον του Δικαστηρίου, γιατί σε διαφορετική περίπτωση τέτοια ενέργεια θα αποτελούσε άρνηση δικαιοσύνης προς τον επηρεαζόμενο διάδικο. 5 10

Αναφορικά με τις εξουσίες που έχει το Εφετείο σε περίπτωση εφαρμογής της Δ.18, σχετικό είναι το πιο κάτω απόσπασμα στη σελ.905 στην απόφαση *CY.E.M.S Co Ltd v. The Central Co-Operative Industries Co Ltd* (πιο πάνω): 15

"It is well settled that where a Judge has exercised his discretion under Order 18, the Court of Appeal will not interfere with the exercise of his discretion unless there has been some error of principle or misapprehension of fact on his part, or unless he has given undue weight to a particular aspect of the facts. (*Gordon v. Cradock*, [1963] 2 All E. R. 121; *Kypros S. Kyprianides v. Symeon Ioannou*, (1966) 1 C.L.R. 265). 20

The Court of Appeal must, if necessary, examine anew the relevant facts and circumstances, in order to exercise by way of review a discretion which may reverse or vary the order of the trial Judge. (*Evans v. Bartlam* [1937] 2 All E.R. 646, per Lord Wright at p.654)." 25

Ο πρωτόδικος Δικαστής αφού εξέτασε τα γεγονότα και τις νομικές αρχές κατέληξε στο πιο κάτω συμπέρασμα: 30

"From the contents and wording of the affidavit it is not clear what was the consideration or condition. Was it the opening of the letters of credit? Or was the conclusion of the whole transaction? In my opinion these are different considerations. 35

.....

I believe that the affidavit is insufficient so as to entitle the defendants to defend the action".

5 Έχοντας εξετάσει με προσοχή το περιεχόμενο της ένορκης δήλωσης διαφωνούμε με τον πρωτόδικο Δικαστή, θεωρώντας πως υπήρχαν αρκετές λεπτομέρειες που να καθιστούν πρόδηλο ποιιά ήταν η υπεράσπιση των εναγομένων, από τις οποίες προέκυπτε σαφώς ότι η αντιπαροχή ήταν τόσο η έκδοση των πιστωτικών για το συμφωνηθέν ποσό όσο και η συμπλήρωση της όλης συναλλαγής. Ήταν 10 έτσι καθαρή η θέση των εφεσειόντων ότι υπήρξε πλήρης αποτυχία αντιπαροχής, γιατί ούτε οι πιστωτικές εκδόθηκαν για το συμφωνηθέν ποσό, αλλά ούτε και συμπληρώθηκε η όλη συναλλαγή όπως κατ'ισχυρισμό είχε συμφωνηθεί. 15 Κάτω από τις συνθήκες αυτές δεν μπορεί να διαιρεθεί η αντιπαροχή σε μέρη και να θεωρηθεί ότι υπήρξε μόνο μερική αποτυχία αντιπαροχής, γιατί τίθεται σαφώς η υπεράσπιση πως οι επιταγές θα ήταν πληρωτέες μόνο αν συμπληρωνόταν η όλη συναλλαγή και οι εναγόμενοι 20 πληρώνονταν την αξία των εμπορευμάτων.

Κάτω απο το φως των πιό πάνω, βρίσκουμε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο κακώς εξάσκησε τη διακριτική του ευχέρεια υπέρ του εφεσίβλητου-ενάγοντα και ακυρώνουμε την απόφαση, δίδοντας άδεια στους εφεσείοντες- 25 εναγόμενους να καταχωρήσουν την υπεράσπιση τους στην αγωγή εντός 21 ημερών από σήμερα. Επίσης εκδίδουμε διάταγμα για έξοδα υπέρ των εφεσειόντων-εναγομένων, τόσο στην αίτηση ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου όσο και στην έφεση.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.